

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia economie, buget și finanțe

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

tel.: 37322/ 26-85-73

www.parlament.md

11 07 2012

Nr. 6/519

RAPORT

asupra proiectului de Lege pentru aprobarea Strategiei Naționale de Dezvoltare ” Moldova 2020” (nr.681 din 04.04.2012)

Lectura II

Comisia economie, buget și finanțe a examinat, în cadrul ședinței din 10 iulie curent, proiectul de Lege pentru aprobarea Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova 2020” pentru lectura a doua și comunică următoarele:

În procesul de examinare a proiectului de Strategie pentru lectura a doua Comisia economie, buget și finanțe a organizat consultări publice asupra proiectului de lege nr. 681 din 4.04.2012, în parteneriat cu reprezentanții autorităților publice centrale și ai organismelor financiare internaționale, acreditate în Republica Moldova.

Urmare dezbaterilor publice, în adresa Comisiei au parvenit 61 de comentarii și propuneri, care au fost acceptate la nivel de 76 la sută, sau (23 acceptate integral, 22 acceptate parțial și 14 respinse). Rezultatele examinării propunerilor parvenite de la comisiile permanente, fracțiunile parlamentare, deputați în Parlament, Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului și de la reprezentanții societății civile - sunt expuse în sinteză, parte integră a prezentului Raport.

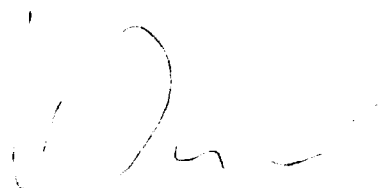
În rezultatul examinării proiectului de lege pentru aprobarea Strategiei Naționale de Dezvoltarea „Moldova 2020” Comisia economie, buget și finanțe a acceptat redenumirea Strategiei în vederea ajustării ei la obiectivul strategic urmărit - creștere economică calitativă și reducerea sărăciei. Astfel membrii Comisiei au acceptat denumirea Strategiei - *Strategie Națională de Dezvoltare „Moldova 2020”*: 7 soluții pentru creșterea economică și reducerea sărăciei.

Din propunerile înaintate de către societatea civilă, Comisia a acceptat cele privind :

- Obligativitatea caracterului participativ și de consultare a partenerilor de dezvoltare în procesul decizional
- Completarea compartimentului „Prioritățile de Dezvoltare” cu prevederi referitoare la fortificarea aspectelor protecției mediului în toate domeniile de dezvoltare social-economică a țării și cu identificarea domeniului sănătății ca una din problemele critice ce conduce la reducerea forței de muncă și a productivității muncii. Domeniul sănătății se regăsește și la compartimentele “Caracterul durabil al creșterii economice” și “Drumuri bune oriunde”
- Au fost acceptate propunerile parvenite din parte societății civile la compartimentele “Bussines; cu reguli clare de joc” „Energie furnizată sigur, utilizată eficient” și „Aspectele interconexe”

Comisia a acceptat ca toate propunerile referitoare la stabilirea măsurilor concrete privind implementarea viziunilor strategice expuse în Strategia să fie reflectate în planul de acțiuni privind implementarea Strategiei care va fi prezentat Parlamentului spre aprobare, ulterior adoptării proiectului de lege nr.681 din 4.04.2012

În contextul celor relatate, Comisia economie, buget și finanțe propune adoptarea proiectului de lege pentru aprobarea Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova 2020” nr. 681 din 04.04.2012 în lectura a doua.

Veaceslav IONIȚĂ
Președintele Comisiei

SINTEZA

rezultatelor examinării obiecțiilor și propunerilor comisiilor permanente și Direcției juridice a Secretariatului Parlamentului
la proiectul de lege privind aprobarea Strategiei Naționale de Dezvoltare ”Moldova 2020” (nr.681 din 04.04.2012)

(pentru lectura II)

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
1.1	Strategiei Naționale de Dezvoltare ”Moldova 2020”	<p align="center"><u>Societatea civilă</u></p> <p>Acest document prezintă o opinie parțială asupra documentului prezentat și aprobat în prima lectura de către Parlamentul Republicii Moldova. Documentul nu este exhaustiv, se referă doar la unele aspecte selectate la solicitarea factorilor decizionali din cadrul Parlamentului (comisia de specialitate).</p> <p><u>Recomandăm:</u></p> <p>1. Redenumirea Strategiei Naționale de Dezvoltare Moldova 2020 în <i>Strategia sau Concepția de Facilitare a Creșterii Economice: 7 priorități cheie.</i></p>	<p>Se acceptă parțial. Întru plasarea accentului pe creșterea economică și reducerea sărăciei, propunem titlul „Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2020”: 7 soluții pentru creșterea economică și reducerea sărăciei”.</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p>
1.2		<p>2. Examinarea oportunității adoptării Strategiei prin hotărârea Guvernului ca un document de referință în realizarea eforturilor sale de creare a condițiilor pentru creșterea economică.</p>		

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
1.3		3. Strategia va deveni o <i>concepție de creare a condițiilor de realizare a creșterii economice avînd o prioritate asupra unor prevederi ai strategiilor sectoriale unde există neconcordanțe</i> , însă va recunoaște rolul complementar și important al strategiilor sectoriale și nu va interfera cu prevederile acestora în realizarea dezvoltării multidimensionale a țării.	Se acceptă parțial. Caracterul focalizat al strategiilor este regăsit în titlu. Rolul strategiilor sectoriale este elucidat prin sintagma „...ea va consolida și va ghida abordarea sectorială caracteristică pentru programul de guvernare” din penultimul alineat al sub-capitolului „Caracteristici ale creșterii economice actuale”.	Se acceptă poziția autorului
1.4		4. Se va elabora o <i>strategie durabilă de dezvoltare a țării</i> , avînd exemplul Strategiei Naționale de Dezvoltare (SND) pentru perioada următorilor 5 ani, aceasta ar include prioritățile de dezvoltare a țării pe toate domeniile, inclusiv: <i>consolidarea funcționării instituțiilor democratice, sănătate, mediu, social, educație, justiție, asigurarea drepturilor omului, integritatea țării, infrastructura, dezvoltarea regională și descentralizarea, eficiența administrației, aspectele intersectoriale ca gender, etc,</i>	Se acceptă parțial. Caracterul durabil al dezvoltării depășește cadrul focalizat propus de documentul în cauză. Totuși, Guvernul va elabora o strategie în domeniul mediului. În alte domenii din cele menționate deja avem în curs de implementare strategii sectoriale.	Se acceptă poziția autorului
1.5		5. Exercițiul de elaborare a strategiei durabile de dezvoltare a țării va fi asigurat printr-un <i>proces participativ larg pentru toate etapele de elaborare</i> a documentelor prin	Se acceptă. Caracterul participativ al procesului de elaborare a strategiilor este obligatoriu în virtutea normelor legiferate prin	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
1.6		<p>inclusiunea tuturor sectoarelor și domeniilor.</p> <p>6. Implicarea adecvată a partenerilor de dezvoltare în procesul de redactare, elaborare și implementare a Strategiilor de dezvoltare.</p>	<p>Legea cu privire la transparența procesului decizional, fiind aplicat și în cazul Strategiei Moldova 2020 chiar de la inițierea acesteia.</p> <p>Se acceptă. Partenerii de dezvoltare sunt factori interesați care sunt consultați în procesul decizional, respectiv au fost implicați de la inițierea Strategiei.</p>	Se acceptă poziția autorului
2.1		<p><u>Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media</u> De a formula viziunea asupra dezvoltării pieții de capital, precum și a expune mecanismele de atingere a indicatorilor propuși.</p>	<p>Se acceptă. Aspectele legate de dezvoltarea pieței de capital, precum și mecanismele de atingere a indicatorilor propuși (majorarea volumului tranzacțiilor bursiere cu valori mobiliare raportat la PIB) sunt elucidate în capitolul „Finanțe ieftine și accesibile”</p>	Se acceptă poziția autorului
3.1		<p><u>Comisia mediu și schimbări climatice</u> De a complete Strategia cu a 8-a prioritate “Mediu: protecția mediului înconjurător și folosirea durabilă a resurselor naturale”</p>	<p>Se acceptă parțial. O nouă prioritate privind <i>Protecția mediului înconjurător și folosirea durabilă a resurselor naturale</i> ar depăși cadrul logic al Strategiei, care este focalizată pe soluționarea unor constrângeri concrete ale dezvoltării, dar nu pe dezvoltarea/abordarea sectorială. Guvernul își asumă să elaboreze și</p>	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
			aprobe o strategie sectorială în domeniul mediului. Totuși, în cadrul Strategiei, protecția mediului are o abordare transversală.	
4.1		Comisia agricultură și industrie alimentară Dezvoltarea rurală trebuie să constituie una din prioritățile principale a Dezvoltării naționale. Se propune completarea Strategiei cu un capitol separat "Dezvoltarea rurală" în care să fie clar stipulate obiectivele de dezvoltare	Se acceptă parțial. O nouă prioritate privind <i>Dezvoltarea rurală</i> ar depăși cadrul logic al Strategiei, care este focalizată pe soluționarea unor constrângeri concrete ale dezvoltării, dar nu pe dezvoltarea/abordarea sectorială. Totuși, capitolul „Business cu reguli clare de joc” se referă la toate sectoarele economiei naționale, inclusiv și cele specifice dezvoltării rurale.	Se acceptă poziția autorului
5.1		Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului Completarea Strategiei cu prevederi referitoare la stabilirea sarcinilor și obiectivelor autorităților responsabile de realizarea prevederilor Strategiei precum și etapele de implementare a acesteia.	Se acceptă. În Capitolul „Cadrul de monitorizare și evaluare” este specificat faptul că în calitate de instrumente de implementare vor fi utilizate planul multianual de acțiuni al Guvernului și Cadrul Bugetar pe Termen Mediu. În același capitol este menționat că ministerele responsabile de priorități vor asigura coordonarea acțiunilor de realizare a priorităților prevăzute în planul de acțiuni al	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
			Guvernului, precum și prezentarea necesităților de finanțare în programele sectoriale de cheltuieli și bugetele anuale ale autorităților publice.	
6.1	Strategiei Naționale de Dezvoltare ” Moldova 2020”	<p>Societatea civilă</p> <p>Prin urmare, recomandăm redenumirea SND „Moldova 2020”, conform conținutului, în Strategie de Creștere Economică, dorind să completeze spectrul de strategii, planuri și concepții sectoriale și naționale în vigoare sau în curs de elaborare, așa cum este prevăzut în textul documentului, și elaborarea unei Strategii Naționale de Dezvoltare Durabilă, ținând cont de cei trei piloni ai dezvoltării durabile: dezvoltare economică, socială și protecția mediului.</p>	Se acceptă parțial. Vezi comentariul la sugestia 1.1	Se acceptă poziția autorului
6.2		De asemenea, este indicată includerea în prezentul document în partea de „Viziune Strategică de Dezvoltare a Republicii Moldova” o relație clară referitor la aspectele de protecție a mediului vis-a-vis de creșterea economică și reducerea sărăciei, cu accentuarea faptului, că prezentul document strategic vine în completarea celor existente deja sau celor care vor fi adoptate în vederea îmbunătățirii stării mediului în Republica	Se acceptă parțial. Aspectele de protecție a mediului vis-à-vis de creșterea economică sunt explicate în sub-capitolul „Caracterul durabil al creșterii economice”, iar corelația dintre Moldova 2020 și strategiile sectoriale este elucidată prin sintagma „...ea va consolida și va ghida abordarea sectorială caracteristică pentru programul de	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economic, buget și finanțe
	1	2	3	4
		Moldova.	<i>guvernare</i> ” din penultimul alineat al sub-capitolului „Caracteristici ale creșterii economice actuale”.	
7.1	Strategiei Naționale de Dezvoltare ” Moldova 2020”	<p><u>Consiliul Național al Tineretului</u> Strategia prezintă doar viziunea și indicatorii de monitorizare, lipsesc obiectivele strategice pînă în anul 2020, cît și acțiunile necesare în atingerea acestora. Deoarece modificările necesare la Strategie sunt destul de complexe, propunem revizuirea integrală a documentului, formularea obiectivelor și elaborarea unui Plan de acțiuni în baza acestora pentru a asigura implementarea Strategiei „Moldova 2020”</p>	<p>Se acceptă parțial. Obiectivele Strategiei pînă în 2020 și țintele intermediare pentru 2015 sunt specificate în fiecare capitol. Planul de acțiuni, într-adevăr lipsește, lucru care este justificat de faptul că, fiind prima Strategie pe termen lung, Guvernul va utiliza planul de acțiuni al Guvernului în calitate de instrument de implementare și monitorizare a implementării. Această abordare este explicată în Capitolul „Cadrul de monitorizare și evaluare”.</p>	Se acceptă poziția autorului
8.1	Strategiei Naționale de Dezvoltare ” Moldova 2020”	<p><u>Andrei Isac</u> <u>Consultant independent în domeniul mediului și dezvoltării</u></p> <p>1. Reieșind din cele expuse, și luînd în considerație, că în viziunea strategică a actualului proiect al Strategiei este stipulat, printre altele, că domeniul protecția mediului înconjurător este crucial pentru dezvoltarea durabilă a țării, propunem, ca textul proiectului Strategiei să fie completat cu un</p>	<p>Se acceptă parțial. Protecția mediului înconjurător este un deziderat al Guvernului care nu se aliniază obiectivului trasat: creșterea economică și reducerea sărăciei. Totuși, suntem de acord cu opinia că o creștere economică</p>	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
8.2		<p>capitol sau compartiment separat „Dezvoltarea economică verde și infrastructura de mediu”, care ar răspunde acestei constatări și ar confirma, că Republica Moldova se aliniază la cele trei obiective majore ale dezvoltării durabile prin fortificarea capacității societății de a satisface cerințele generației prezente, fără a compromite șansele generațiilor viitoare de a-și satisface propriile necesități; dezvoltare umană (social-economică) în concordanță cu respectarea principiilor ecologice și protecției mediului; sau, prin dezvoltarea, care poate conduce la o prosperare, dacă: 1) se regenerează resursele naturale; 2) se protejează mediul; 3) se respectă normele morale.</p> <p>2. În tot textul proiectului cuvintele „sustenabilă” sau „sustenabilitate” să fie înlocuite cu „durabilă” și „durabilitate” – fiindcă aceasta e traducerea corectă din limba engleză, și nu cea preluată greșit direct, care nu este nici într-un dicționar;</p>	<p>rapidă care însă nu este durabilă se poate produce în baza unei extenuări a resurselor naturale existente ceea ce implică costuri majore pentru generațiile viitoare. Întru evitarea acestei dihotomii, Strategia include un sub-capitol care elucidează abordarea pe care și-o propune Guvernul – asigurarea caracterului durabil al creșterii prin intermediul reglementărilor de afaceri – în scopul de a genera beneficii mai mare pe care ulterior le va canaliza spre protecția mediului.</p> <p>Se acceptă parțial. În relație cu creșterea economică, infrastructura rutieră, termenul „sustenabil” a fost înlocuit cu „durabil”. Totuși, a fost păstrat termenul „sustenabil” în ceea ce privește sistemul de pensii, dat fiind că accentul se pune pe capacitatea sistemului de a se întreține pe sine însuși.</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p>

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economic, buget și finanțe
	1	2	3	4
8.3		3. Compartimentul „Prioritățile de Dezvoltare” să fie completat cu un alineat nou, după ce se expun cele 7 priorități de dezvoltare, în următoarea redacție: Republica Moldova va întreprinde toate eforturile necesare pentru asigurarea tranziției spre o dezvoltare economică verde, care promovează principiile dezvoltării durabile și contribuie la reducerea sărăciei, inclusiv prin asigurarea unei guvernări mai bune în domeniul dezvoltării durabile, prin integrarea și fortificarea aspectelor protecției mediului în toate domeniile de dezvoltare social-economică a țării.	Se acceptă.	Se acceptă poziția autorului
8.4		4. Obiectivul definit al Strategiei îl propunem în următoarea redacție: accelerarea dezvoltării economice, și, reducerea sărăciei. Argumentul de bază constă în faptul, că nu întotdeauna o creștere economică este și o dezvoltare sau contribuie la dezvoltare.	Se acceptă.	Se acceptă poziția autorului
8.5		5. În Viziunea strategică, Capitolul Studii, ultima propoziție va fi expusă în următoarea redacție: Programele de studii se vor orienta la majorarea ponderii orelor practice și de educație pentru dezvoltarea durabilă , precum și dezvoltarea, în cadrul	Nu se acceptă. Intenția Guvernului este de adapta programele de studii cerințelor angajatorilor.	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economic, buget și finanțe
	1	2	3	4
		universităților, a capacităților de cercetare și inovare.		
9.1	La capitolul INTRODUCERE, secțiunea PRIORITĂȚILE DE DEZVOLTARE	Societatea civilă în alineatul doi de la pagina opt, înainte de ultima propoziție, de inclus următorul text: „Sănătatea a fost identificată ca una din problemele critice ce conduce la reducerea forței de muncă și a productivității muncii, iar soluționarea acesteia este posibilă prin includerea aspectelor de sănătate în toate prioritățile de dezvoltare pe termen lung.”	Se acceptă.	Se acceptă poziția autorului
10.1	PRIORITĂȚILE DE DEZVOLTARE O analiză diagnostică a constrângerilor pentru dezvoltarea economică scoate în evidență problemele critice, altfel spus, domeniile în care Republica Moldova este cel mai puternic devansată de către țările comparabile. Această abordare ¹ a fost aplicată cu succes într-o serie de state precum Brazilia, Egipt,	Agentia Națională pentru Protecția Concurenței Pct.4 după sintagma „Ameliorarea climatului de afaceri prin” de completat cu sintagma „promovarea politicii concurențiale”	Se acceptă.	Se acceptă poziția autorului

¹ „Growth Diagnostics” (2005), Ricardo Hausmann, Dani Rodrik, Andrés Velasco.

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
	Bolivia și Mongolia. În esență, atît timp cît problemele critice rămîn a fi nerezolvate, potențialul investițional al economiei naționale nu poate fi realizat pe deplin. Or, pentru schimbarea paradigmei de dezvoltare a țării, este necesar să fie înlăturate, în mod prioritar, acele bariere care împiedică activitatea investițională.			
	<p>Studii: relevante pentru carieră</p> <p>Capitalul uman este una dintre puținele resurse care poate oferi Republicii Moldova un avantaj comparativ. Totuși, dacă forța de muncă nu este specializată în domeniile solicitate de potențialii investitori – ofertanți ai locurilor de muncă –,</p>	<p><u>Andrei Isac</u> <u>Consultant independent în domeniul mediului și dezvoltării</u></p> <p>Educația, pe lângă faptul că este un drept al omului, ca și dreptul la un mediu sănătos, este o premisă pentru promovarea dezvoltării durabile și un instrument esențial pentru o bună administrare, pentru adoptarea unor decizii în cunoștință de cauză și promovarea democrației. Educația pentru dezvoltare durabilă este un proces de învățare activă care dezvoltă și îmbunătățește capacitatea indivizilor, a grupurilor, a comunităților, organizațiilor și a</p>		

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
	capitalul uman rămîne a fi o resursă nevalorificată.	<p>țarilor de a gîndi și a acționa în favoarea dezvoltării durabile. Ea permite oamenilor să treacă de la o conștientizare a priorităților de dezvoltare națională și internațională și de dezvoltare umana durabilă către o implicare personală activă și informată, prin înțelegerea cauzelor și efectelor problematicilor globale de dezvoltare și de mediu. Ea poate genera o schimbare în mentalitățile oamenilor, potențînd capacitatea acestora de a crea o lume mai sigură, mai sănătoasă și mult mai prosperă, îmbunătățînd astfel calitatea vieții. Educația pentru dezvoltare durabilă oferă o abordare critică, un grad sporit de conștientizare și puterea de a explora și dezvolta noi concepte, viziuni, metode și instrumente de dezvoltare durabilă social-economică în armonie cu mediul.</p> <p>Educația pentru dezvoltare durabilă include, dar nu se rezumă doar la educația ecologică și este promovată la toate nivelele și în toate sferile de învățămînt. Scopul promovării educației pentru dezvoltare durabilă constă în dotarea oamenilor cu cunoștințe și competențe privind dezvoltarea durabilă, promovarea dezvoltării economiei verzi, protecției mediului, făcîndu-i mai competenți și încrezători, sporind oportunitățile acestora de angajare în cîmpul muncii, de acțiuni pentru o viață productivă și</p>		

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
11.1		<p>sănătoasă, în armonie cu natura și cu preocupările pentru valorile sociale și economice al generațiilor prezente și viitoare, egalitatea sexelor și diversitatea culturală.</p> <p>Obiectivul pentru Strategia „Moldova 2020”:</p> <p>Promovarea educației pentru dezvoltare durabilă la toate nivelele, ca parte componentă a unui sistem educațional modern, racordat la cerințele dezvoltării economice a țării, reducerii sărăciei și protecției mediului.</p>	<p>Nu se acceptă. Sugestia respectivă face abstracție de context: constrângerea identificată ține de faptul că piața forței de muncă este afectată de un deficit de forță de muncă calificată, produs al sistemului educațional existent.</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p>
11.2		<p>Obiectivul SMART: Sporirea nivelului cunoștințelor privind prioritățile în domeniul dezvoltării durabile și economiei verzi în rândul absolvenților și angajaților cu minimum 30%, în anul 2015, și minimum 50%, în anul 2020, față de anul 2011, prin promovarea educației pentru dezvoltarea durabilă.</p>	<p>Nu se acceptă. Vezi comentariul la 11.1</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p>
11.3		<p>În scopul dezvoltării și incorporării educației pentru dezvoltare durabilă și educației ecologice în sistemul de educație formală în</p>	<p>Nu se acceptă. Vezi comentariul la 11.1</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p>

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
		<p>toate disciplinele relevante și în educația non-formală și informală, se propun următoarele acțiuni:</p> <p>a) Integrarea principiilor de dezvoltare durabilă și de protecție a mediului în programele de studiu și în cursurile speciale la toate nivelele de învățământ;</p> <p>b) Promovarea dezvoltării durabile prin intermediul educației formale, non-formale și informale;</p> <p>c) Dezvoltarea competenței în materie de educație pentru dezvoltare durabilă în cadrul sectorului educațional și includerea noțiunii de dezvoltare durabilă în programele de pregătire inițială și continuă pentru cadrele didactice de la toate nivelurile de învățământ;</p> <p>d) Asigurarea accesibilității materialelor didactice și instrumentelor educaționale legate de educația pentru dezvoltare durabilă la toate nivelurile de învățământ, atât pentru cursurile generale cât și pentru educația specializată, prin stimularea elaborării și editării de materiale didactice pentru formatori, pentru cei care învață și pentru cercetători, la toate nivelurile de învățământ și formare;</p> <p>e) Promovarea cercetării și dezvoltării în diverse domenii ale educației pentru dezvoltare durabilă, cum ar fi: conținutul educației pentru</p>		

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
		dezvoltare durabilă și metodele de învățare și predare, modalitățile de includere a conceptelor dezvoltării durabile în cadrul diferitor discipline, efectele economice ale educației pentru dezvoltare durabilă ș.a. f) Informarea publicului privind dezvoltarea durabilă, atât prin intermediul instituțiilor de învățământ, cât și prin alți factori precum mass-media, ONG-uri, familie ș.a.		
12.1	La capitolul studii relevante pentru carieră	<u>Societatea civilă</u> Analiza situației nu identifică suficient de clar problemele cheie în piața forței de muncă. Ca probleme generice se specifică; 1) dezechilibrul substanțial dintre cererea și oferta (problema structurală) și 2) calitatea ofertei care corespunde cererii. Problemele specifice identificate și efectele negative sunt: a. preferința pentru <i>studii universitare decât alte studii</i> , presupunem profesionale sau de specialitate (p.14) – efecte: 18.3 mii șomeri înregistrați și calitatea nesatisfăcătoare a deprinderilor (p.15), b. <i>studii profesionale doar parțial corespund necesităților</i> ca setul de deprinderi și ca calitate în condițiile în care costul investițiilor statutului este foarte mare (p.14) – efecte: 22.8 mii (24,8%) șomeri înregistrați și calitatea	Este o opinie și nu conține element de propunere.	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
12.2		<p>nesatisfăcătoare a deprinderilor (p.15) -</p> <p>c. <i>salarii mici</i> (p.14) – efecte: 25% preferă să nu muncească sau să facă altceva, 17,7% pleacă peste hotare – este mai degrabă o consecință a productivității joase în anumite sau multe industrii de activitate,</p> <p>d. <i>șomajul în rândul tinerilor</i> (15-29 ani, 970 mii, 13,9%) <i>este mare</i> de 1,9 mai mare decât în rândul altor categorii - este mai degrabă o consecință negativă a lipsei de cerere sau insuficienței deprinderilor necorespunzătoare oferite sau altceva.</p> <p>Nu sunt analizate un șir de cauze:</p> <p>1) <i>Asimetria informațională în oferta pe piața de muncă</i>, potențialii angajați și cei care se încadrează în studii au o percepție că există angajare pentru profesii pentru care lipsește oferta. Aceasta se datorează lipsei de informație adecvată oferită de autoritățile competente și a asociației sectoriale din industria respectivă, lipsește procesul de planificare a ofertei de muncă pe termen mediu și lung cu participarea părților interesate,</p> <p>2) <i>Oferta educațională este necompetitivă.</i> Calitatea și aspectul practic aplicativ al studiilor oferit de instituțiile de învățământ este nesatisfăcător. Această se datorează modalității</p>	<p>Se acceptă parțial. Asimetria informațională contribuie la angajarea forței de muncă neconforme calificărilor obținute. În ceea ce privește competitivitatea scăzută a oferte educaționale, acest factor este eludat suficient de bine în Strategie, fiind susținut și de sondajele de opinie efectuate în rândul angajatorilor.</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p>

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
12.3		<p>învechite de finanțare a studiilor universitare și profesionale (finanțarea exclusivă a prestatorilor de servicii educaționale), managementul educațional necompetitiv și evaluarea calității serviciilor educaționale inadecvată (universitățile și școlile profesionale oferă o curricula necompetitivă, studenții sunt doar beneficiarii și nu clienții studiilor, structura cheltuielilor per pregătirea unui student conține peste 50% investiții indirecte, preponderența cursurilor teoretice axate pe cunoștințe și nu deprinderi), lipsesc instrumentele de responsabilizare (clientul – plătește pentru servicii neclare, comanditarul – statul subvenționează servicii necalitative, societatea, industriile angajatoare – investește privat) a instituțiilor educaționale pentru serviciile prestate și performanța.</p> <p>Viziunea strategică nu prevede instrumentele concrete prin care se va realiza aceasta. Obiectivele strategice sunt setate adecvat: 1) corelarea cererii pieței de forța de muncă și ofertei educaționale, 2) modernizarea ofertei educaționale. Suplimentar este important obiectivul de facilitare formării deprinderilor relevante carierei.</p>	<p>Se acceptă parțial. Formarea deprinderilor relevante carierei este presupusă în modernizarea ofertei educaționale.</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p>

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
12.4		Mecanismele realizării obiectivelor sunt incomplete. Sunt prevăzute 3 măsuri cu obiectivul de a controla administrativ calitatea studiilor (Agenția de evaluare și acreditare – separarea funcției de rolul anterior al Ministerului Educației și ridicarea standardelor și cerințelor pentru studenții, mărirea orelor practice al studiilor), 1 măsură de a acorda suplimentar subvenții pentru modernizarea infrastructurii prestatorilor de serviciu educațional și declararea schimbării modalității de finanțare a instituțiilor educaționale (fără a o specifica).	Este o opinie care nu conține element de propunere.	
13.1	la capitolul studii relevante pentru carieră	<u>Societatea civilă</u> Promovarea calității și relevanței serviciilor educaționale: 1. finanțarea instituțiilor educaționale compusă din subvenții fixe de bază și partea variabilă în funcție de numărul de studenți (plătibil anual), 2. structura cheltuielilor pentru asigurarea învățământului în cadrul instituției va fi negociată în baza raportul financiar de activitate a instituției, 3. instituția educațională va colecta date și va raporta public informații cu privire la angajarea absolvenților săi pentru perioada de cel puțin 3-5 ani,	Se acceptă parțial. Propunerile formulate sunt binevenite și țin de modalitatea de implementare a Strategiei. Ca atare, de aceste propuneri se va ține cont la actualizarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru următorul ciclu de planificare strategică.	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
		<p>4. se va asigura mobilitatea studenților și transferabilitatea creditelor educaționale de la o instituție la altă după absolvirea fiecărui an de învățământ,</p> <p>5. liberalizarea condițiilor și cerințelor de licențiere pentru prestarea serviciilor educaționale (cerințele relevante pentru condițiile de desfășurare a studiilor necesare),</p> <p>6. programul de învățământ al studentului se va compune din partea obligatorie, de cel mult 60% și partea variabilă disponibilă la dorința și în funcție de specializare la liberă alegere a studentului, ponderea activităților de instruire practice va fi de cel puțin 50% din numărul total al cursurilor.</p>		
14.1	<p>Viziunea strategică de dezvoltare a Republicii Moldova</p> <p>SCHIMBAREA PARADIGMEI DE DEZVOLTARE</p> <p>pag. 7, alin. 3, Schimbarea paradigmei de dezvoltare poate avea loc doar în condițiile unui efort susținut atât din</p>	<p><u>Fracțiunii Partidului Democrat</u></p> <p>Schimbarea paradigmei de dezvoltare poate avea loc doar în condițiile unui efort susținut atât din partea Guvernului, cât și din partea întregii societăți. Acest efort urmează să identifice, cât de repede posibil, și să soluționeze acele lacune care mai împiedică dezvoltarea economică centrată pe Educație- Cercetare- Economie și intensificarea utilizării acestuia</p>	<p>Se acceptă parțial. În acest alineat se tratează despre problemele care constrâng creșterea investițiilor și a productivității. Realizarea conexiunii dintre educație, cercetare și economie ține de soluții, enunțate în alineatul următor.</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p>

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economic, buget și finanțe										
	1	2	3	4										
	partea Guvernului, cât și din partea întregii societăți. Acest efort urmează să identifice, cât de repede posibil, și să soluționeze acele lacune care mai împiedică dezvoltarea economică centrată pe creșterea dotării cu capital și intensificarea utilizării acestuia.													
15.1	Viziunea strategică de dezvoltare a Republicii Moldova SCHIMBAREA PARADIGMEI DE DEZVOLTARE	Fracțiunii Partidului Democrat pag. 7, completare cu un aliniat: Schimbarea paradigmei dezvoltării economice a Republicii Moldova se va realiza în condițiile asigurării unei distribuții echitabile pentru toate păturile sociale a beneficiilor dezvoltării economice.	Se acceptă	Se acceptă poziția autorului										
15.2		În scopul realizării acestui deziderat se va urmări atingerea următoarelor obiective specifice: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Indicator</th> <th>Unitatea de măsură</th> <th>2010</th> <th>2015</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ponderele populației sub</td> <td>%</td> <td>21.9</td> <td>10</td> <td>3</td> </tr> </tbody> </table>	Indicator	Unitatea de măsură	2010	2015	2020	Ponderele populației sub	%	21.9	10	3	Nu se acceptă. Reducerea sărăciei a fost estimată în baza coeficientului de elasticitate față de creșterea economică. Pentru a atinge țintele propuse drept obiectiv, e nevoie de triplat ritmul de creștere economică lucru care nu este fezabil din punct de vedere	Se acceptă poziția autorului
Indicator	Unitatea de măsură	2010	2015	2020										
Ponderele populației sub	%	21.9	10	3										

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite					Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2					3	4
		pragul național absolut al sărăciei (rata sărăciei absolute)					economic. Rata brută de înmatriculare este un obiectiv asumat de Republica Moldova în contextul aderării la Obiectivele Dezvoltării Mileniului. Majorarea cotei salariului mediu al femeilor constituie un deziderat urmărit de Guvern prin intermediul strategiilor sectoriale.	
		Rata brută de înmatriculare în învățământul general obligatoriu	%	90.3	95	100		
		Cota salariului mediu al femeilor din salariu mediu al bărbaților	%	76.1	85	100		
16.1	pag. 7, alin. 3, Schimbarea paradigmei de dezvoltare poate avea loc doar în condițiile unui efort susținut atât din partea Guvernului, cât și din partea întregii societăți. Acest efort urmează să identifice, cât de repede posibil, și să	Fracțiunii Partidului Democrat Înlocuirea paradigmei: "creșterea dotării cu capital și intensificarea utilizării acestuia" cu următoarele cuvinte "educație- cercetare- inovare- economie".					Se acceptă parțial. Vezi comentariul la 14.1	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
	soluționeze acele lacune care mai împiedică dezvoltarea economică centrată pe creșterea dotării cu capital și intensificarea utilizării acestuia.			
17.1.a	Consecințele problemelor sînt resimțite nemijlocit în sectorul economic. Se atestă o pondere relativ mică a absolvenților care se încadrează în cîmpul muncii conform calificărilor obținute în instituțiile de învățămînt, însă absența unor mecanisme de monitorizare a carierei profesionale a acestora face ca problema să fie mai puțin vizibilă. Circa 30% dintre absolvenți nu activează conform calificărilor obținute în școli profesionale, colegii și universități, fapt care	<p align="center"><u>Fracțiunii Partidului Democrat</u></p> <p>Completare sub capitolului care face referință la viziunea strategică a capitolului: "Studii relevante pentru carieră", pag.15, cu următorul text:</p> <p>"Pe durata strategiei se va urmări:</p> <p>a. Orientarea mai bună a instituțiilor de învățămînt superior către domeniul științelor aplicate, inclusiv prin atragerea în calitate de personal didactic a practicienilor care dispun de titluri sau grade științifice, sau științifico – didactice;</p> <p>b. Optimizarea numărului instituțiilor de învățămînt superior și a institutelor publice de cercetare în vederea creșterii calității procesului educațional și a celui de cercetare prin centrarea procesului de studiu pe elev și student, iar a</p>	Se acceptă parțial. Propunerile respective reprezintă acțiuni de realizare a Strategiei și, ca atare, vor fi incluse în varianta actualizată a Planului de acțiuni a Guvernului la următorul ciclu de planificare strategică.	Se acceptă poziția autorului
17.1.b				
17.1.c				

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
17.1.d 17.1.e	denotă irelevanța studiilor și incapacitatea de angajare. Conform angajatorilor, tinerii angajați nu dețin cunoștințele și aptitudinile necesare pieței muncii, pentru că planurile educaționale și conținutul disciplinelor nu asigură relevanța studiilor ² .	celui de cercetare pe cercetător; c. Creșterea numărului absolvenților la științele exacte și inginerie în totalul absolvenților instituțiilor de învățământ superior; d. Creșterea substanțială a nivelului de salarizare (creșterea salariului minim pe economie) care va crea condiții de sustenabilitate pe piața muncii (sub presiunea șomajului) și va stimula apariția unor stimulente de dezvoltare a carierei profesionale a lucrătorilor; e. Intensificarea activităților de cercetare-dezvoltare în instituțiile de învățământ superior și în instituțiile publice de cercetări științifice și formarea incubatoarelor inovaționale în cadrul acestora.		
18.1	Circa 30% dintre absolvenți nu activează conform calificărilor obținute în școli profesionale, colegii și universități, fapt care denotă irelevanța studiilor și incapacitatea de angajare.	Deputat Ana GUTU În fraza care începe „Circa 30%...” de înlocuit sintagma „fapt care denotă irelevanța studiilor și incapacitatea de angajare” cu sintagma „fapt care denotă necesitatea diversificării parcursurilor educaționale prin promovarea conceptului de învățarea pe parcursul întregii vieți – long life learning”.	Se acceptă	Se acceptă poziția autorului
18.2	Conform angajatorilor, tinerii angajați nu dețin cunoștințele și aptitudinile	De suprimat alineatul „Conform angajatorilor, tinerii angajați nu dețin cunoștințele și aptitudinile necesare pieței muncii, pentru că planurile educaționale și	Se acceptă	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
18.3	<p>necesare pieței muncii, pentru că planurile educaționale și conținutul disciplinelor nu asigură relevanța studiilor³.</p> <p>Studii: relevante pentru carieră VIZIUNEA STRATEGICĂ Pentru realizarea viziunii strategice, politica în domeniul educației va fi orientată spre asigurarea calității studiilor. Crearea Agenției Naționale pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior și Cercetare este crucială pentru evaluarea și acreditarea instituțiilor și a programelor de formare/dezvoltare profesională a specialiștilor pentru piața muncii. Cadrul Național al Calificărilor și Standardelor ocupaționale va orienta procesul de studii spre dezvoltarea competențelor solicitate pe piața de muncă. În același</p>	<p><i>conținutul disciplinelor nu asigură relevanța studiilor</i></p> <p>După fraza „Pentru realizarea viziunii strategice...” se completează cu următoare frază: „Adoptarea unei noi legislații în domeniul învățământului, racordată la experiențele europene, va permite efectuarea reformei structurale și instituționale în domeniu, ținându-se cont de principiul eficienței și calității. Reformarea sistemului de cercetare și inovare, prin demonopolizarea finanțării acestuia, prin aplicarea unor reguli coerente și relevante de susținere a excelenței în educație și știință, va impulsiona calitatea studiilor pentru carieră”.</p>	Se acceptă	Se acceptă poziția autorului
18.4	de formare/dezvoltare profesională a specialiștilor pentru piața muncii. Cadrul Național al Calificărilor și Standardelor ocupaționale va orienta procesul de studii spre dezvoltarea competențelor solicitate pe piața de muncă. În același	În fraza „Programele de studii vor fi orientate spre...” de exclus cuvintele „majorarea ponderii orelor practice” și de înlocuit această sintagmă cu „profesionalizare”	Se acceptă	Se acceptă poziția autorului
18.5	de dezvoltarea competențelor solicitate pe piața de muncă. În același	De suprimat alineatul „Implicit, ridicarea standardelor de calitate va plafona numărul de studenți încadrați în învățământul superior în funcție de capacitățile reale ale instituțiilor. Selecția celor	Se acceptă	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
18.6	<p> timp, vor fi fortificate capacitățile de prognozare a forței de muncă, punându-se accent pe crearea oportunităților de formare profesională pe parcursul vieții. Programele de studii vor fi orientate spre majorarea ponderii orelor practice, precum și dezvoltarea, în cadrul universităților, a capacităților de cercetare și inovare. Implicit, ridicarea standardelor de calitate va plafona numărul de studenți încadrați în învățământul superior în funcție de capacitățile reale ale instituțiilor. Selecția celor mai buni din cei buni trebuie înțeleasă pozitiv: studiile astfel formate nu vor fi simbolizate doar de o diplomă, ci de însușirea unor competențe profesionale necesare pentru carieră. Respectiv, acest lucru va stimula cererea pentru studii vocațional-tehnice, astfel realizându-se optimizarea</p>	<p><i>mai buni din cei buni trebuie înțeleasă pozitiv: studiile astfel formate nu vor fi simbolizate doar de o diplomă, ci de însușirea unor competențe profesionale necesare pentru carieră. Respectiv, acest lucru va stimula cererea pentru studii vocațional-tehnice, astfel realizându-se optimizarea costurilor și orientarea resurselor financiare existente spre îmbunătățirea bazei tehnico-materiale a instituțiilor” și de înlocuit cu următorul alineat: „Calitatea proceselor universitare va fi asigurată inclusiv prin redefinirea principiilor și criteriilor de evaluare a potențialului intelectual al instituțiilor de învățământ superior, prin restructurarea sarcinilor instituționale, care vor fi puse la dispoziția studenților, în beneficiul alegerii corecte și cât mai adaptate a traseelor educaționale de către aceștia. Drept exigență a calității personalului intelectual al unei instituții va constitui ponderea de 75% a profesorilor cu titluri didactico-științifice”.</i></p> <p style="text-align: center;"><u>Deputat Ana GUTU</u></p> <p>În fraza care începe cu „În plus...” după cuvântul „precum” de adăugat sintagma: „stimularea investițiilor interne la nivel național și deschiderea a noi locuri de muncă grație manifestării abilităților manageriale și inițiativei private a absolvenților”.</p>	Se acceptă	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
18.7	<p>costurilor și orientarea resurselor financiare existente spre îmbunătățirea bazei tehnico-materiale a instituțiilor.</p> <p>IMPACTUL SCONTAT Sporirea calității procesului educațional va contribui la crearea unui climat investițional atractiv și benefic, datorită forței de muncă calificate, responsabile, flexibile, contribuind la sporirea productivității muncii și a competitivității.</p> <p>În plus, există și alte căi prin care o educație mai bună va servi economia națională, precum atractivitatea mai mare pentru investitorii străini, reducerea cheltuielilor angajatorilor pentru reprofilarea și creșterea calificării forței de muncă existente prin dezvoltarea unor noi abilități și competențe generate de o economie bazată pe cunoștințe, inovații și</p>	<p>Deputat Ana GUTU</p> <p>Ultimul alineat care începe cu „Este important să menționăm...” de reformulat precum urmează: „<i>Chiar dacă forța de muncă este o variabilă economică inertă, și până în 2020 din cauza ritmurilor mici de înlocuire absolvenții noi formați vor constitui doar o mică parte din totalul populației angajate în câmpul muncii, pe termen lung ameliorarea calității studiilor pentru carieră va avea efect mult mai mare</i>”.</p>	Se acceptă.	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
	<p>tehnologii moderne.</p> <p>Estimarea efectelor realizării obiectivelor propuse asupra creșterii anuale a PIB-ului s-a bazat pe câteva condiții suplimentare, principale fiind: (i) emigrarea tinerilor absolvenți va fi diminuată cu cel puțin 50% și (ii) pe termen mediu și lung, absolvenții instituțiilor care vor beneficia pe deplin de reformă vor fi, la nivel agregat, cu până la 20% mai productivi. În astfel de condiții, rata de creștere anuală a PIB pe termen mediu poate fi cu 0,6-0,9% mai mare decât în scenariul „fără reformă”.</p> <p>Este important să menționăm că forța de muncă este o variabilă economică foarte inertă. Din cauza ritmurilor mici de înlocuire, până în 2020, absolvenții noi, mai bine formați, vor constitui doar o mică parte din totalul populației ocupate. Dar, pe termen lung, efectul va fi mult mai mare.</p>			

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
19.1	<p>Drumuri: bune, oriunde</p> <p>Cheltuielile de transport ale agenților economici și siguranța traficului rutier sînt strîns legate de calitatea infrastructurii drumurilor. Starea proastă a acestora este privită drept o constrîngere majoră care împiedică dezvoltarea economică și necesită investiții publice substanțiale. Mai mult decît atît, o infrastructură rutieră adecvată este o precondiție pentru dezvoltarea regională armonioasă și pentru accesul populației la servicii publice. În perspectiva instituirii Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (ZLSCAC) între Republica Moldova și Uniunea Europeană,</p>	<p>Obiectiv: Promovarea implementării măsurilor de protecție a mediului la proiectarea, construcția și exploatarea drumurilor, inclusiv prin aplicarea procedurii de evaluare a impactului de mediu, promovarea standardelor de construcție și exploatare în condițiile schimbărilor climaterice, întreținerea, restabilirea și extinderea suprafețelor plantațiilor rutiere (fișiiilor verzi de protective de-a lungul drumurilor etc).</p>	<p>Se acceptă parțial. Nefiind un obiectiv în sine vis-à-vis de problema identificată, dar fiind totuși parte din politica Guvernului în acest domeniu, promovarea implementării măsurilor de mediu a fost adăugată la impactul scontat sub aspectul unor standarde de care se va ține cont în mod obligatoriu la reconstrucția și reabilitarea drumurilor. Totodată, menționăm că toate proiectele de construire și modernizare a drumurilor conțin obligatoriu capitolul protecția mediului cu evaluarea impactului respectiv. Plantațiile rutiere sunt parte componentă a drumului și sunt întreținute și extinse de către administratorul drumului ca și alte elemente a drumului (terasament, îmbrăcăminte rutieră, sisteme de captare și evacuare a apelor pluviale, etc). Anual, pentru restabilirea și extinderea plantațiilor rutiere sunt sădiți circa 100 mii arbori. Lucrările de întreținere a drumurilor includ și întreținerea plantațiilor rutiere.</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p>

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
	infrastructura rutieră este indispensabilă pentru valorificarea potențialului de export al producătorilor autohtoni.			
20.1	<p>Pag.10</p> <p>Caracterul durabil al creșterii economice</p> <p>Prin contrast cu cele expuse mai sus, trebuie menționat că asigurarea unei creșteri economice calitative prin eliminarea constrângerilor critice și reducerea sărăciei reprezintă efecte scontate pe termen scurt. Pe termen mediu și lung, preocuparea fundamentală a autorităților ține de promovarea bunăstării – un concept care înglobează diferite aspecte ale dezvoltării, printre care se numără și sănătatea publică, securitatea</p>	<p><u>Socitatea civilă</u></p> <p>de inclus un alineat nou cu următorul conținut: „De asemenea, sănătatea reprezintă o parte integrală a bunăstării sociale a populației și o stare bună a sănătății facilitează dezvoltarea economică, competitivitatea și productivitatea. Ameliorarea sănătății populației va avea un impact decisiv asupra dezvoltării economice și prosperării sociale doar în condițiile instalării echității în sănătate, a unor progrese reale în asigurarea dreptului la sănătate pentru toată populația și în responsabilizarea întregii societăți de măsurile de ocrotire a sănătății, care pot contribui la dezvoltarea umană, bunăstarea socială și economică. Activitățile de sensibilizare a populației privind factorii determinanți pentru sănătate și promovarea prevederilor asupra aspectelor de sănătate în toate politicile va maximiza rezultatele în domeniul sănătății. Astfel, sănătatea va presupune drept condiții indispensabile securitatea economică și socială, relațiile interpersonale și sociale armonioase, un</p>	Se acceptă	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
	personală, accesul la cultură și, nu în ultimul rând, un mediu ambiant curat.	mediu sigur și sănătos de muncă și trai, calitatea adecvată a apei potabile, a aerului și a solului, o alimentare suficientă și rațională, toate acestea fiind completate cu un stil de viață sănătos și accesul la servicii de sănătate de calitate. Sporirea eficienței sistemului de sănătate va contribui, de asemenea, la creșterea productivității muncii, incluziunii sociale și va diminua sărăcia, datorită impactului asupra reducerii morbidității, mortalității premature și creșterii speranței de viață sănătoasă.”		
21.1	La prioritatea STUDII: RELEVANTE PENTRU CARIERĂ, la sfârșitul ultimului alineat de la pagina 14,	Socitatea civilă de inclus o propoziție cu următorul conținut: „De asemenea, condițiile precare de muncă, salariile mici și oportunități inadecvate pentru dezvoltarea profesională continuă pentru specialiștii în domeniul sănătății din Moldova, reprezintă factorii care determină emigrarea forței de muncă calificată.”	Nu se acceptă. Problema descrisă nu este specifică doar pentru specialiștii în domeniul sănătății, ci pentru piața muncii în ansamblu, prin urmare, o atare îngustare nu este justificată.	Se acceptă poziția autorului
21.2		Consiliul Național al Tineretului Este necesar ca și în cadrul sistemului gimnazial și liceal să fie realizate lecții ce ar ghida tinerii spre alegerea unei profesii dorite din sistemul profesional. Nu există o abordare de creare a competențelor de deschidere a unei afaceri după finisarea sistemului educațional. Tinerii nu au formate deprinderi de viață după finisarea	Se acceptă. Necesitatea ghidării tinerilor spre alegerea profesiei dorite, formarea deprinderilor de viață și corelarea sistemului educațional cu necesitățile pieței sunt punctate adecvat pe parcursul capitolului vizat.	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe															
	1	2	3	4															
		sistemului educațional obligatoriu, ceea ce indică o necorespondere a sistemului educațional gimnazial și liceal cu viața socială. Pentru aceasta sunt necesare acțiuni orientate spre perfecționarea sistemului educațional la toate nivelele, care să fie corelat cu necesitățile pieței muncii, dar și a competențelor de viață necesare. Strategia ar trebui să ofere o viziune de reformare a sistemului de învățământ superior astfel încât universitățile să devină instituții de cercetare, conectate direct la contextul pieței muncii.																	
22.1	Pagina 18 tabelul <i>Obiective specifice</i>	<p align="center">Fracțiunii Partidului Democrat</p> <p>Pagina 18 tabelul <i>Obiective specifice</i> se va completa cu următorii indicatori:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Indicator</th> <th>Unitate a de măsură</th> <th>2010</th> <th>2015</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Cheltuieli publice pe cercetarea-inovarea</td> <td>% PIB</td> <td>0.5</td> <td>0.7</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Cheltuieli pe sectorul privat cercetarea-inovarea</td> <td>% PIB</td> <td>-</td> <td>0.1</td> <td>0.5</td> </tr> </tbody> </table>	Indicator	Unitate a de măsură	2010	2015	2020	Cheltuieli publice pe cercetarea-inovarea	% PIB	0.5	0.7	1	Cheltuieli pe sectorul privat cercetarea-inovarea	% PIB	-	0.1	0.5	Nu se acceptă. Obiectivele propuse nu țin de problemele pe care Strategia își propune să le rezolve.	Se acceptă poziția autorului
Indicator	Unitate a de măsură	2010	2015	2020															
Cheltuieli publice pe cercetarea-inovarea	% PIB	0.5	0.7	1															
Cheltuieli pe sectorul privat cercetarea-inovarea	% PIB	-	0.1	0.5															

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite					Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe											
	1	2					3	4											
22.2		<table border="1"> <tr> <td>Numărul de persoane implicate în învățarea pe tot parcursul vieții</td> <td>La 100 de locuitori cu vârsta cuprinsă între 25-64 ani</td> <td>0.15</td> <td>1</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Brevete EPO la un milion de locuitori</td> <td></td> <td>0.36</td> <td>1</td> <td>5</td> </tr> </table>	Numărul de persoane implicate în învățarea pe tot parcursul vieții	La 100 de locuitori cu vârsta cuprinsă între 25-64 ani	0.15	1	2	Brevete EPO la un milion de locuitori		0.36	1	5							
Numărul de persoane implicate în învățarea pe tot parcursul vieții	La 100 de locuitori cu vârsta cuprinsă între 25-64 ani	0.15	1	2															
Brevete EPO la un milion de locuitori		0.36	1	5															
		<p>Obiectivul specific "Ponderea absolvenților care susțin că au nevoie de instruire suplimentară după absolvire" Se propune a fi exclus</p>					<p>Se acceptă parțial. 40% din absolvenții anilor 2007-2008 care și-au găsit un loc de muncă au susținut că au nevoie de instruire suplimentară la locul de muncă, ceea ce denotă faptul că sistemul educațional nu răspunde necesităților economiei și angajatorilor. Astfel, este relevantă ponderea doar a absolvenților angajați.</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p>											
23.1	IMPACTUL SCONTAT Facilitarea accesului la	<p>Fractiunii Partidului Democrat Aspecte care vizează dezvoltarea economică: La obiectivul "Finanțe: accesibile și ieftine" se</p>					<p>Nu se acceptă. Rata medie a dobânzii este un indicator care ține de politica monetară promovată de</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p>											

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe															
	1	2	3	4															
	<p>finanțe va conduce la creșterea semnificativă a finanțării prin intermediul sectorului bancar și nebankar ca volum și ca pondere în PIB (până la 50% spre 2020). Atingerea nivelului planificat de creștere a finanțării economiei este în sine o sarcină ambițioasă, sensibilă la riscurile economice și financiare globale, precum și la cele locale. Dar, dacă este atinsă, o astfel de creștere va avea un impact direct și pronunțat asupra producerii interne brute și a veniturilor, prin transformarea creditelor în investiții noi.</p>	<p>propune completarea obiectivelor strategice (pag. 31) cu un indicator care să descrie rata medie a dobânzii pentru creditele acordate de instituțiile financiare, care propriu zis reprezintă scopul primar al obiectivului în cauză. De asemenea se propune completarea obiectivelor strategice cu un indicator, care descrie maturitatea sectorului bancar, exprimată ca pondere a activelor totale ale sectorului bancar cu pondere în PIB.</p> <p>În acest sens obiectivele strategice se vor completa prin:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Indicator</th> <th>Unitatea de măsură</th> <th>2010</th> <th>2015</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Rata reală a dobânzii pentru creditele acordate</td> <td>%</td> <td>4.7</td> <td>2</td> <td>0.5</td> </tr> <tr> <td>Pondere a activelor sectorului bancar</td> <td>% PIB</td> <td>70</td> <td>100</td> <td>150</td> </tr> </tbody> </table>	Indicator	Unitatea de măsură	2010	2015	2020	Rata reală a dobânzii pentru creditele acordate	%	4.7	2	0.5	Pondere a activelor sectorului bancar	% PIB	70	100	150	<p>BNM în funcție de obiectivul de bază al acesteia – stabilitatea prețurilor. Rata reală a dobânzii este determinată de prima de risc, care caracterizează nemijlocit capacitatea de intermediere eficientă a instituțiilor financiare. Activele sectorului bancar sunt în mare parte reprezentate de portofoliul de credite care este un indicator care ne interesează în mod specific. În plus, nivelul propus nu este o țintă realistă.</p>	
Indicator	Unitatea de măsură	2010	2015	2020															
Rata reală a dobânzii pentru creditele acordate	%	4.7	2	0.5															
Pondere a activelor sectorului bancar	% PIB	70	100	150															

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
24.1	<p>LA PRIORITATEA DRUMURI: BUNE, ORIUNDE, SECȚIUNEA IMPACTUL SCONTAT, ,</p> <p>De asemenea, dezvoltarea infrastructurii rutiere are un impact social benefic. Starea actuală a drumurilor constituie un impediment major în accesul populației rurale la servicii sociale calitative. De exemplu, optimizarea rețelei de școli prin crearea școlilor de circumscripție se confruntă în mod direct cu problema accesului la instituții. Serviciile de transport auto pot fi dezvoltate, însă costurile de menținere a acestora pot fi foarte înalte în lipsa unei infrastructuri rutiere bine puse la punct. Astfel, reabilitarea drumurilor va spori accesul populației la servicii de sănătate, în special la servicii de urgență și spitalicești. În contextul reformei sectorului spitalicesc și restructurării</p>	<p>Societatea civilă</p> <p>la sfârșitul alineatului 2 de la p 23</p> <p>de inclus următorul text: Concomitent, trecerea la o acoperire universală și accesul la o asistență primară eficientă, în calitate de cel mai apropiat furnizor de îngrijiri acordate individului și de bună calitate, reprezintă o prioritate pentru Republica Moldova. Astfel construcția viitoare de drumuri și planificarea urbană și rurală va fi coordonată atent cu planificarea instituțiilor medicale (de exemplu spitale, instituții de asistență medicală primară și de urgență). De asemenea, este un fapt stabilit că includerea unor măsuri eficiente de securitate rutieră la construirea drumurilor contribuie la prevenirea accidentărilor personale și pierderea capitalului uman și a productivității în urma accidentelor rutiere. Construirea drumurilor noi, mai sigure, reprezintă, de asemenea o oportunitate de promovare a unui mod de viață mai sănătos, prin crearea condițiilor pentru activități fizice, ca mersul pe jos și mersul cu bicicleta în spațiile publice.”</p>	Se acceptă	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
	rețelei de spitale publice, în baza Planului național general al spitalelor, distanța dintre spitale se va majora, iar starea drumurilor are o importanță majoră pentru accesul rapid al pacienților la instituțiile medico-sanitare.			
25.1	<p>LA PRIORITATEA FINANȚE: ACCESIBILE ȘI IEFTINE, SECȚIUNEA VIZIUNEA STRATEGICĂ,</p> <p>Mobilizarea de noi finanțări prin intermediul modelelor existente și a unor noi scheme de investiții inovatoare vor genera modificări ale modului de consum și de producție, vor spori competitivitatea produselor la export.</p>	<p>Societatea civilă după alineatul patru de la pagina 30 de inclus un alineat nou cu următorul conținut: „Reformele promovate în domeniul optimizării costurilor resurselor financiare vor pune accentul pe asigurarea finanțării sustenabile a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, a unei baze de venituri adecvate și echilibrate și a unui mecanism fortificat de procurare a serviciilor de sănătate pentru a facilita accesul la sănătate și a spori eficiența în cadrul sistemului de sănătate. În paralel cu fortificarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și asigurarea accesului universal va fi pus accentul pe protecția familiilor împotriva riscurilor financiare asociate cu serviciile de sănătate și implementarea politicilor care să descurajeze plățile informale.”</p>	<p>Nu se acceptă. Costul finanțării este relevant în relație cu capacitatea sectorului real de a genera noi oportunități de afaceri, locuri de muncă, etc. Asigurarea finanțării sustenabile a fondurilor obligatorii de asistență medicală este o consecință indirectă a majorării fondului de retribuire a muncii, dar nu este țintită în mod prioritar în acest capitol.</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p>

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
26.1	<p>LA PRIORITATEA BUSINESS: CU REGULI CLARE DE JOC, SECȚIUNEA VIZIUNEA STRATEGICĂ,</p> <p>Soluțiile de reformare a sistemului de reglementare vor fi eficiente și durabile dacă vor fi susținute de mecanisme de impunere și implementare. În acest sens, se va lucra asupra implicării mai active a sectorului privat în inițierea, elaborarea și revizuirea reglementărilor. Un alt actor important în acest sens sînt judecătorii, care vor trebui să răspundă prompt și corect la sesizările cetățenilor și întreprinzătorilor privind încălcarea drepturilor acestora de către instituțiile publice, în special în ceea ce privește eliberarea în termenul</p>	<p><u>Societatea civilă</u></p> <p>la sfârșitul alineatului trei de la pagina 37 de adăugat o propoziție cu următorul conținut: „De asemenea, implementarea reformelor în domeniul reglementării și administrării în sănătate pot ameliora optimal productivitatea și eficiența în Republica Moldova.”</p>	Se acceptă.	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
	stabilit a actelor permissive, asigurarea unui sistem transparent de depunere a plîngerilor față de toate instituțiile implicate în reglementarea afacerilor și a comerțului exterior, neimplicarea instituțiilor publice în activitatea de întreprinzător, în cazul în care nu există motive evidente, și recuperarea prejudiciilor aduse de acestea în termen scurt.			
27.1	<p>LA PRIORITATEA ENERGIE: FURNIZATĂ SIGUR, UTILIZATĂ EFICIENT, SECȚIUNEA VIZIUNEA STRATEGICĂ,</p> <p>Consolidarea securității energetice va fi realizată prin liberalizarea pieței energetice în conformitate cu prevederile Tratatului Comunității Energetice, integrarea Republicii Moldova în piața</p>	<p><u>Societatea civilă</u></p> <p>LA SFÂRȘITUL ALINEATULUI CINCI DE LA PAGINA 45</p> <p>de inclus următorul text: „De asemenea, vor fi susținute inovațiile în toate aspectele ce țin de modernizarea sectorului spitalicesc în aspect de asigurare energetică și de sporire a eficienței energetice. Rolul și valoarea tehnologiilor de construcție cu cost redus pentru operarea facilităților medicale va fi cel mai apreciat. O necesitate emergentă va fi asigurarea managementului biosiguranței și bioriscului cu</p>	Se acceptă.	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
	energetică europeană, dezvoltarea interconexiunilor de transportare a resurselor energetice. Totodată, un accent deosebit va fi pus pe optimizarea mixului energetic, diversificarea resurselor energetice, precum și crearea noilor capacități de generare a energiei.	<p>cost redus, ce este în legătură strânsă introducerea tehnologiilor prietenoase mediului în cadrul instituțiilor medicale, în conformitate cu standardele europene sau alte standarde moderne.</p> <p>Mihai Cuiban, reprezentantul PȘP „Academica”</p> <p>La Prioritatea „Energie: furnizată sigur, utilizată eficient” să fie incluse modificările ce țin de cerințele expuse în Legea Energiei Regenerabile nr.160 din 12.02.2007 și Hotărârea Guvernului nr. 958 din 21.08.2007. Aceste acte prevedeau asigurarea de către stat pînă în anul 2010 a producerii unui quantum de 6% de energie din surse regenerabile din volumul energiei provenite din surse tradiționale și a unui quantum de 20% pînă în anul 2020.</p> <p>Volumul amestecului de bioetanol și benzină din anul 2010 trebuia să constituie 6% din volumul de benzină comercializată, iar volumul amestecului de biodiesel și motorină urma să</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Indicatorul - <i>Stimularea utilizării energiei produse din surse de energie regenerabile raportate la consumul total brut intern</i> - prevăzut în varianta actuală a proiectului strategiei la capitolul ”Obiective specifice” este similar celui propus, cu excepția celui pentru anul 2010 care nu mai este relevant, în locul acestuia fiind inclus indicatorul intermediar de 10% care se preconizează a fi atins în anul 2015.</p> <p>Textul respectiv nu conține element de propunere.</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p> <p>Se acceptă poziția autorului</p>

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
		<p>constituie 5% din volumul motorinei comercializate, iar către anul 2020 volumul amestecului de bioetanol și benzină, biodiesel și motorină urma să fie 20% din volumul benzinei și motorinei comercializate.</p> <p>Planul de acțiuni aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 598 din 21.08.2007 prevedea elaborarea, aprobarea și implementarea standartelor, specificațiilor și reglementărilor tehnice în domeniul surselor regenerabile de energie. Totodată, se prevedea crearea infrastructurii de utilizarea biocombustibililor, inclusiv a laboratoarelor de certificare a lor, instalarea echipamentului de evidență a producerii și consumului de energie și biocombustibil.</p> <p>Elaborarea și implementarea actelor tehnice de utilizare a amestecului de combustibil cu bioetanol și biodiesel. Toate acestea urmau să contribuie la crearea producerii și realizarea combustibilului și a energiei din surse regenerabile în conformitate cu cerințele de calitate și securitate a produselor. În lipsa acestor acte normative a fost imposibilă producerea și utilizarea combustibilului din surse regenerabile fapt ce se constată în Strategia „Moldova 2020”.</p>	<p>Nu se acceptă. Textul respectiv conține informație învechită. La moment, este în vigoare Programul Național pentru Eficiență Energetică 2011-2020, aprobat prin HG nr.833 din 10.11.2011, care prevede astfel de acțiuni.</p> <p>Textul respectiv nu conține element de propunere. Menționăm că în proiectul Strategiei ”Moldova 2020” se descrie situația integral în sectorul energetic în R. Moldova și nu se pune accent pe careva din subsectoarele acestuia.</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p> <p>Se acceptă poziția autorului</p>

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
		<p>Nu au fost luate în considerație strategiile elaborare de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Mediului, Agenția de Stat „Moldsilva” și Agenția de Dezvoltare Regională. În prezent se implementează mai multe proiecte de utilizare a biomasei pentru încălzirea edificiilor și producerea biocombustibilului solid cum ar fi: bricheții și pileții. Aceste proiecte sunt implementate de către Uniunea Europeană, Proiectul Biomasă și Energia, Grantul Japonez 2KR, Fondul de Investiții Sociale. Reieșind din cele expuse și studiile efectuate de către experți naționali și străini consumul și pierderile de energie sunt de 2-3 ori mai mari ca în țările din UE, de aceea reducerea consumului și a pierderilor de energie vor crea economii mai mult decât 830 milioane lei în prețuri curente către anul 2020.</p> <p>În tabla 7 în ultima coloană unitatea de măsură sunt indicate greșit în loc de mii tep este necesar de a scri mIn tep. Potențialul tehnic disponibil a energiei solare, energiei vântului și energiei hidro sunt exagerate deoarece el se echivalează potențialul acestor surse din România. Potențialul tehnic disponibil a energiei din</p>	<p>Textul respectiv este o constatare și nu conține element de propunere. Menționăm că în proiectul Strategiei ”Moldova 2020” se descrie situația integral în sectorul energetic din R. Moldova și nu se pune accent pe careva din subsectoarele acestuia.</p> <p>Se acceptă parțial. Unitatea de măsură va fi corectată. Cât privește datele din tabel, acestea au fost preluate din Strategia Energetică a R.Moldova până în anul 2020, aprobată prin</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p> <p>Se acceptă poziția autorului</p>

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe																																																												
	1	2	3	4																																																												
		<p>biomasă nu ține cont de ultimele estimări efectuate de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, UTM, Proiectul Biomasă și Energie. Propunem tabelul nr.7 în felul următor:</p> <table border="1" data-bbox="719 582 1339 1361"> <thead> <tr> <th data-bbox="719 582 869 654">Tipul SER</th> <th colspan="3" data-bbox="869 582 1339 622">Potențialul tehnic</th> </tr> <tr> <td data-bbox="719 654 869 726"></td> <th colspan="2" data-bbox="869 654 1093 726">PJ</th> <th data-bbox="1093 654 1339 726">mln tep</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="719 726 869 758">Solară</td> <td data-bbox="869 726 1093 758">50,4</td> <td data-bbox="1093 726 1198 758"></td> <td data-bbox="1198 726 1339 758">1,2</td> </tr> <tr> <td data-bbox="719 758 869 790">Eoliană</td> <td data-bbox="869 758 1093 790">29,4</td> <td data-bbox="1093 758 1198 790"></td> <td data-bbox="1198 758 1339 790">0,7</td> </tr> <tr> <td data-bbox="719 790 869 821">Hidro</td> <td data-bbox="869 790 1093 821">12,1</td> <td data-bbox="1093 790 1198 821"></td> <td data-bbox="1198 790 1339 821">0,3</td> </tr> <tr> <td data-bbox="719 821 869 861">Biomasă</td> <td data-bbox="869 821 1093 861"></td> <td data-bbox="1093 821 1198 861">*</td> <td data-bbox="1198 821 1339 861"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="719 861 869 901"></td> <td data-bbox="869 861 1093 901">Deșeuri agricole</td> <td data-bbox="1093 861 1198 901">24,5</td> <td data-bbox="1198 861 1339 901"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="719 901 869 941"></td> <td data-bbox="869 901 1093 941">Lemne de foc</td> <td data-bbox="1093 901 1198 941">7,9</td> <td data-bbox="1198 901 1339 941"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="719 941 869 1077"></td> <td data-bbox="869 941 1093 1077">Deșeuri de la procesarea lemnului, tescovină</td> <td data-bbox="1093 941 1198 1077">4,7</td> <td data-bbox="1198 941 1339 1077"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="719 1077 869 1117"></td> <td data-bbox="869 1077 1093 1117">Biogaz</td> <td data-bbox="1093 1077 1198 1117">6,1</td> <td data-bbox="1198 1077 1339 1117"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="719 1117 869 1157"></td> <td data-bbox="869 1117 1093 1157">Biocombustibil:</td> <td data-bbox="1093 1117 1198 1157"></td> <td data-bbox="1198 1117 1339 1157"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="719 1157 869 1189"></td> <td data-bbox="869 1157 1093 1189">Bioetanol</td> <td data-bbox="1093 1157 1198 1189">13</td> <td data-bbox="1198 1157 1339 1189"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="719 1189 869 1220"></td> <td data-bbox="869 1189 1093 1220">Biodiesel</td> <td data-bbox="1093 1189 1198 1220">1,4</td> <td data-bbox="1198 1189 1339 1220"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="719 1220 869 1260"></td> <td data-bbox="869 1220 1093 1260">Total biomasă</td> <td data-bbox="1093 1220 1198 1260">57,6</td> <td data-bbox="1198 1220 1339 1260">1,37</td> </tr> <tr> <td data-bbox="719 1260 869 1361">Total potențial SER</td> <td data-bbox="869 1260 1093 1361"></td> <td data-bbox="1093 1260 1198 1361">149,5</td> <td data-bbox="1198 1260 1339 1361">3,56</td> </tr> </tbody> </table>	Tipul SER	Potențialul tehnic				PJ		mln tep	Solară	50,4		1,2	Eoliană	29,4		0,7	Hidro	12,1		0,3	Biomasă		*			Deșeuri agricole	24,5			Lemne de foc	7,9			Deșeuri de la procesarea lemnului, tescovină	4,7			Biogaz	6,1			Biocombustibil:				Bioetanol	13			Biodiesel	1,4			Total biomasă	57,6	1,37	Total potențial SER		149,5	3,56	<p>HG 958 din 21.08.2007. La momentul elaborării Strategiei "Moldova 2020" alte date oficiale mai recente referitor la potențialul SER în R.Moldova Ministerul Economiei nu dispunea. De asemenea, Ministerul Economiei nu dispune de un studiu concret care să confirme veridicitatea cifrelor propuse de autor.</p>	
Tipul SER	Potențialul tehnic																																																															
	PJ		mln tep																																																													
Solară	50,4		1,2																																																													
Eoliană	29,4		0,7																																																													
Hidro	12,1		0,3																																																													
Biomasă		*																																																														
	Deșeuri agricole	24,5																																																														
	Lemne de foc	7,9																																																														
	Deșeuri de la procesarea lemnului, tescovină	4,7																																																														
	Biogaz	6,1																																																														
	Biocombustibil:																																																															
	Bioetanol	13																																																														
	Biodiesel	1,4																																																														
	Total biomasă	57,6	1,37																																																													
Total potențial SER		149,5	3,56																																																													

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite			Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2			3	4
		Surse de energie cu potențial termic redus, 2nclusive geotermală*	>80,0	>1,1	<p>Se acceptă parțial. Propunerile respective reprezintă posibile acțiuni de realizare a Strategiei. Menționăm că, elaborarea actelor normative respective este prevăzută în Programul Național pentru Eficiență Energetică 2011-2020, aprobat prin HG nr.833 din 10.11.2011. (o parte din acestea deja sunt incluse în Planul de activitate al Ministerului Economiei pe anul 2012).</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p>
		Sursa: Ministerul Economiei al RM.				
		<p>Până la aprobarea și punerea în aplicare a SND „Moldova 2020” la capitolul de utilizare a energiei din surse regenerabile este necesar ca Guvernul urgent să elaboreze și să aprobe următoarele acte normative:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Reglementările tehnice la biocombustibili: solizi, lichizi, și în formă de gaze 2. Crearea infrastructurii de utilizare a biocombustibililor , inclusiv a laboratoarelor de certificare a biocombustibililor 3.Regulamentul privind efectuarea auditului energetic, expertizei proiectelor privind eficiența energetică și energiei din sursele regenerabile 4. Metodologiile de calculare a costului auditului energetic si expertizei de stat privind eficiența energetică 5. Aprobarea standartelor biocombustibilului și energiei din surse regenerabile 6. Implementarea proiectelor pilot în domeniul eficienței energetice și energiei regenerabile 7. Crearea centrului științifico-practic și 				

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
		demonstrativ în domeniul eficienței energetice și energiei din surse regenerabile 8. Ajustarea propriilor acte normative la prevederile legislației UE.		
28.1	<p>LA PRIORITATEA JUSTIȚIE: RESPONSABILĂ ȘI INCORUPTIBILĂ</p> <p>Corupția afectează sever păturile vulnerabile. Loviți cel mai dur de declinul economic, oamenii cu venituri mici sînt cei mai dependenți de serviciile publice și cei mai puțin capabili să achite extracosturile aferente mitei și fraudei. Afectînd drepturile de proprietate, corupția lipsește investitorii de compensația pentru riscurile asumate și crește incertitudinea cu privire la dividendele potențiale. Aceasta descrește motivația de a</p>	<p>Societatea civilă</p> <p><i>la sfârșitul secțiunii INTEGRITATEA SISTEMULUI JUDICIAR de la pagina 61</i></p> <p>de inclus următorul alineat: De asemenea, reducerea corupției, diminuează riscul de sărăcire a indivizilor drept urmare a stării precare a sănătății. Stabilirea unui proces corect și transparent de procurare și livrare a serviciilor de sănătate este deosebit de important din perspectiva dezvoltării, deoarece un astfel de proces sporește responsabilizarea și corectitudinea în cadrul sistemului de sănătate, precum și protecția financiară a populației.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea respectivă este ruptă din context. În aceeași ordine de idei, am putea vorbi despre necesitatea reducerii corupției în sistemul educațional, în administrarea vamală, organele de asigurare a ordinii publice etc. Totuși, Strategia identifică sistemul judiciar în calitate de punct vulnerabil în combaterea corupției și nu e cazul să particularizăm pentru sistemul de ocrotire a sănătății.</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p>

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
	investi, ceea ce se reflectă în dezvoltarea economică a țării.			
29.1	<p>LA SECȚIUNEA „ASPECTELE INTERCONEXE”</p> <p>În procesul de operaționalizare și implementare o atenție deosebită va fi acordată aspectelor interconexe, și anume dimensiunii de gen, drepturilor omului, incluziunii sociale, mediului etc. În acest sens, mecanismele vor fi aplicate la trei niveluri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • În procesul de formulare a acțiunilor, pentru implementarea priorităților Strategiei, ministerele vor fi instruite să utilizeze tehnicile și metodologiile deja existente în vederea asigurării reflectării aspectelor interconexe în măsurile și acțiunile 	<p><u>Societatea civilă</u></p> <p>LA PRIMA TEZA DUPĂ PRIMA PROPOZIȚIE DE LA PAGINA 68,</p> <p>de adăugat o propoziție nouă cu următorul text: "Acțiunile ce vor fi incluse pentru implementarea priorităților Strategiei vor fi orientate nu doar spre înlăturarea în mod prioritar a barierelor care suprimă activitatea investițională, dar și spre asigurarea ca aceste măsuri sa nu afecteze negativ mai multe domenii de politică publică – cea a ocrotirii sănătății, mediului înconjurător, ocupării forței de muncă, protecției sociale etc. dar dimpotrivă, sa contribuie la maximizarea rezultatelor în aceste domenii."</p>	Se acceptă	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
	propuse. În cazul în care este necesar, vor fi încurajate consultările cu diferite grupuri de suport;			
30.1		<p><u>Andrei Isac</u> <u>Consultant independent în domeniul mediului și dezvoltării</u></p> <p><u>Dezvoltarea economică verde și infrastructura de mediu</u></p> <p><i>Promovarea dezvoltării economice verzi în Republica Moldova</i> Conceptul de „dezvoltare economică verde” (în engleză „<i>green growth</i>”) marchează trecerea de la modelul de dezvoltare în cadrul căruia protecția mediului este tratată drept o povară economică, spre un model care folosește protecția mediului drept una din forțele motrice principale ale creșterii economice. Adoptarea acestui model conferă și un nou impuls procesului de transformare a producerii într-un ciclu relativ închis de utilizare a resurselor. Schimbările date se înscriu în contextul general de reorientare a societății de la o creștere cantitativă, măsurată în baza unor indici economici tradiționali (cum ar fi, de exemplu,</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea respectivă schimbă radical abordarea îngustă, focalizată pe înlăturarea constrângerilor critice pentru dezvoltarea economică și extinde sfera de acoperire a strategiei într-o manieră care nu este subordonată obiectivului enunțat de dezvoltare economică și reducere a sărăciei. Pe de altă parte, aspectele relevante creșterii economice durabile, axate pe consumul rațional al resurselor energetice sunt reflectate plenar în Capitolul „Energie: furnizată sigur, utilizată eficient”.</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p>

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
		<p>Produsul Intern Brut), spre o dezvoltare caracterizată prin creșterea calitativă, inclusiv creșterea calității vieții.</p> <p>Economia verde trebuie percepută în contextul dezvoltării durabile și reducerii sărăciei, ca unul din instrumentele de bază de atingere a dezvoltării durabile și ca mijloc de utilizare eficientă a resurselor și energiei, aplicarea tehnologiilor mai pure, cu emisii de carbon și poluare redusă, și cu minimizarea riscurilor de mediu.</p> <p>Viziunea strategică Dezvoltarea economică verde în Republica Moldova se va baza pe următoarele principii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investiții verzi în ramurile economiei (industrie, agricultură, energetică, transport, construcții, comerț, servicii etc); • Crearea noilor locuri de muncă; • Reducerea riscurilor de la procesele tehnologice neprietenoase mediului și impactului asupra sănătății populației; • Eficiența Resurselor și Producerea mai Pură, Eco-eficiența: utilizarea rațională a resurselor naturale în producere; • Promovarea procedurilor Achizițiilor verzi (Green Procurement), Oficiilor 		

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
		<p>verzi (Green Office) și întrunirilor verzi (Green Meetings), care sunt pe larg aplicate în UE și contribuie la economisirea mijloacelor bugetare și a resurselor;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Producerea și consumul durabil, înverzirea comerțului; • Investiții în infrastructura de mediu (inofensivă pentru mediu și sănătate); • Eficiența energetică (energetică, industrie, locuințe, transport, servicii); • Reducerea emisiilor gazelor cu efect de seră, bazându-se pe cele mai bune tehnici disponibile și cele mai bune practici de mediu; • Etichetarea ecologică a produselor și proceselor, aplicarea Standardelor de calitate 14 001:2004 (managementul de mediu) și 50 001:2011 (eficiența energetică); • Evaluarea și includerea în calculele economice a plății pentru serviciile ecosistemelor. <p>Datorită aplicării procedurilor economiei verzi în sectoarele economiei naționale, conform datelor ONU și OCED rata ocupației forței de muncă va crește cu minimum 10-20% în comparație cu</p>		

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
		<p>situația existentă în următoarele sectoare: agricultură, energetică, transport, industrie, silvicultură. Aplicarea procedurilor date rezultă în creșterea calității serviciilor și produselor, majorarea competitivității și exporturilor și, ca urmare, creșterea PIB și bunăstării populației. De asemenea, promovarea economiei verzi corespunde și va facilita atingerea priorităților de dezvoltare economică a țării, care include majorarea și posibila dublare a cotei industriei, agriculturii și comerțului în PIB, va contribui la schimbarea pozitivă a balanței export-import.</p> <p>Obiective specifice:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Promovarea Dezvoltării Economice Verzi la scara națională (în documente de politici și planuri de acțiuni sectoriale), astfel încât principiile economiei verzi să fie integrate pînă în 2015 în sectoarele prioritare – energetic și agricultură, iar pînă în 2020 în industrie, transport, construcții, comerț, servicii, și alte sfere de dezvoltare social-economică a țării. 2. Majorarea cotei agriculturii ecologice, organice pînă la minimum 5 % în 2015 și pînă la minimum 10% în 2020 din volumul total al producerii agricole. 3. Aplicarea conceptului Eficientizării Resurselor și Producerii mai Pure (RECP) la 		

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
		<p>minimum 100 întreprinderi/organizații pînă în 2015, cu extinderea aplicării conceptului și amplificarea adoptării la un număr semnificativ de întreprinderi/organizații pînă în 2020.</p> <p>4. Sporirea nivelului cunoștințelor privind prioritățile în domeniul dezvoltării durabile și economiei verzi în rândul absolvenților și angajaților cu minimum 30%, în anul 2015, și minimum 50%, în anul 2020, față de anul 2011, prin promovarea educației pentru dezvoltarea durabilă.</p>		
31.1		<p><u>Andrei Isac</u> <u>Consultant independent în domeniul mediului și dezvoltării</u></p> <p>DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII DE GESTIONARE A DEȘEURILOR ȘI SUBSTANȚELOR CHIMICE</p> <p>Anual, prin intermediul serviciilor de salubritate din localitățile urbane se transportă la depozite de deșeuri menajere solide (DMS) circa 1144-2131 mii m³ de deșeuri (anii 2000-2010). Evidența statistică a volumelor deșeurilor acumulate în depozite nu se efectuează, există doar unele estimări vizuale, ale inspectorilor ecologici, care apreciază</p>	<p>Nu se acceptă. Analogic comentariului precedent, considerăm binevenită această propuneri în cadrul unei strategii sectoriale în domeniul protecției mediului.</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p>

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
		<p>volumul total al DMS acumulate în depozite aproximativ la circa 30-35 ml. tone. Cu toate că numai 10% din depozitele de DMS sunt autorizate, aceste depozite nici pe departe nu corespund exigențelor de mediu.</p> <p>Alt aspect negativ al gestionării neadecvate a deșeurilor este acela că multe materiale reciclabile și utile sunt depozitate împreună cu cele nereciclabile astfel pierzându-se o mare parte a potențialului lor util (hârtie, sticla, metale, materiale plastice); fiind amestecate și contaminate din punct de vedere chimic și biologic, recuperarea lor este dificilă.</p> <p>Gestionarea inadecvată a substanțelor chimice și deșeurilor în Republica Moldova poartă amprenta unui cadru legal și normativ deficient, capacitate instituțională limitată, și responsabilitate fragmentară între instituțiile implicate în soluționarea problemei.</p> <p>Totodată, Republica Moldova este parte la numeroase convenții internaționale de mediu, iar nerespectarea cerințelor impuse de Comunitatea Europeană deja creează impedimente pentru exportul produselor moldovenești în UE inclusiv în contextul lansării negocierilor pentru</p>		

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
		<p>instituirea Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA) cu UE. Este evident că gestionarea inadecvată a substanțelor chimice și a deșeurilor are repercusiuni serioase asupra mediul ambiant, sănătății populației, dar și efecte adverse economice.</p> <p>În anul 2010 în țară activau 5 mari producători de substanțe chimice și 98 de IMM-uri active în industria chimică. Volumul producției în industria chimică (medicamente și produse farmaceutice, produse cosmetice și amestecuri pentru spălat) a crescut în perioada 2006-2010 de la 296 la 758 mil. MDL. Astfel în 2010, volumul produselor industriei chimice a constituit circa 3% din totalul volumului producției industriale în valoare totală de 28 140 mil. MDL.</p> <p>Totuși, cea mai mare parte a necesităților țării în substanțe chimice sunt acoperite din import, care, în anul 2010, au constituit (10,5%) în creștere față de anul 2006 când importul la produse chimice constituia 6,3%. Principalele substanțe chimice importate sunt: îngrășăminte, pesticide, diverse materii prime, produse și substanțe pentru industria de prelucrare și pentru alte industrii. În același timp se atestă o creștere a exportului de produse chimice de la 2% în anul</p>		

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
		<p>2006 până la 4,7% în anul 2010.</p> <p>Totodată, circa 1600 de locații în Moldova cu o suprafață totală de circa 800 ha sunt contaminate cu poluanți organici persistenți (fostele depozite de pesticide, stațiile de pregătire a soluțiilor etc.), care prezintă un pericol sporit pentru sănătatea populației, conduc la poluarea terenurilor agricole și a apelor de suprafață și, ca rezultat au un impact negativ asupra calității produselor agricole recoltate și securității alimentare în general, fapt, care se răsfrânge asupra potențialului de comercializare a lor și, inclusiv în cazul exportului (ex.: cazul cu pesticidele în vinurile exportate). Lucrările de remediere vor contribui la reducerea impactului POP asupra sănătății populației, solului, calității produselor agricole și mediului.</p> <p>În funcție de situația actuală privind gestionarea deșeurilor și de tendințele de dezvoltare economică și socială în următoarea decadă se preconizează stabilirea unui sistem de management integrat al deșeurilor, sigur pentru mediu și economic eficient, în scopul valorificării lor economice, prevenirii poluării mediului, impactului asupra sănătății populației și utilizării durabile ale resurselor</p>		

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
		<p>naturale. O atenție specială va fi acordată deșeurilor din substanțe chimice toxice.</p> <p>Viziunea strategică Pentru realizarea acestei viziuni măsurile de gestionare deșeurilor și substanțelor chimice se vor orienta la următoarele acțiuni:</p> <p>a) promovarea și implementarea sistemului de gestionare integrată a deșeurilor menajere și industriale la nivel de regiuni,</p> <p>b) crearea unor sisteme de colectare, precollectare separată, transportare și valorificare materială a deșeurilor în toate regiunile,</p> <p>c) îmbunătățirea sistemului de transport a deșeurilor prin completarea și mărirea parcului de utilaje de transport specializat al deșeurilor,</p> <p>d) reintroducerea în circuitul economic a deșeurilor neattractive, precum uleiuri uzate, acumulatori, textile, sticlă, mase plastice, anvelope uzate,</p> <p>e) diminuarea/eliminarea impactului actual produs de sistemele actuale de salubritate urbană și rurală și depozitarea neecologică a deșeurilor menajere și industriale, asupra mediului înconjurător și a sănătății umane,</p> <p>f) gestionarea deșeurilor și substanțelor</p>		

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
		<p>chimice toxice în mod ecologic sigur,</p> <p>g) construcția unor depozite pentru deșeuri la nivel regional și crearea de stațiilor de transfer.</p> <p>Obiective specifice:</p> <p>1. Organizarea și desfășurarea colectării separate și valorificării economice a tuturor categoriilor de deșeuri reciclabile (în primul rând a hîrtiei, cartonului, sticlei, maselor plastice, metalului etc) de la populație și agenții economici în volum de minimum 15% din volumul total de deșeuri reciclabile în 2015 și în volum de minimum 25% din volumul total de deșeuri reciclabile în 2020;</p> <p>2. Reducerea cu minimum 25% în anul 2015 și cu minimum 50% în 2020 a numărului de gunoiști, care nu corespund cerințelor tehnice față de asemenea obiecte;</p> <p>3. Amenajarea a 3 depozite regionale pentru deșeurile menajere solide pînă în 2020;</p> <p>4. Acoperire cu servicii de colectare a deșeurilor de pana la 75% a populației în zone urbane și în raza de 10-15 de km în zonele rurale în jurul oraselor pînă în 2015 și acoperire cu servicii 100% în zonele urbane și de pana la 50% în zonele rurale în 2020;</p> <p>5. Remedierea a minimum 30% din toate</p>		

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economică, buget și finanțe
	1	2	3	4
		<p>terenurile contaminate cu poluanți organici persistenți pînă în anul 2015, începînd cu cele prioritare, și minimum 50 % din toate locațiile contaminate pînă în 2020.</p> <p>6. Crearea sistemului integrat (legislativ și instituțional) de gestionare a substanțelor chimice, bazat pe aplicarea Sistemului Global Armonizat de Clasificare și Etichetare a Substanțelor Chimice (GHS) al Organizației Națiunilor Unite pînă în anul 2015 și implementarea lui practică pînă în 2020;</p> <p>7. Reglementarea utilizării substanțelor chimice periculoase cu efect advers asupra mediului și sănătății populației, precum sunt poluanții organici persistenți (POP), substanțele distrugătoare a stratului de ozon și metalele grele, cu eliminarea a minimum 50% de stocuri POP pînă în 2015 și 100% de stocuri și utilaje contaminate cu POP pînă în 2020.</p>		
32.1		<p><u>Andrei Isac</u> <u>Consultant independent în domeniul mediului și dezvoltării</u></p> <p><i>Reabilitarea și dezvoltarea sistemelor de aprovizionare cu apă și canalizare</i></p>	<p>Nu se acceptă. Analogic comentariului precedent, considerăm binevenită această propuneri în cadrul unei strategii</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p>

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
		<p>Infrastructura adecvată de aprovizionare cu apă și canalizare, inclusiv existența stațiilor moderne de epurare a apelor reziduale, sunt condiții obligatorii pentru dezvoltarea social-economică a țării, crearea parcurilor industriale, îmbunătățirea condițiilor de viață a populației și de protecție a mediului.</p> <p>Accesul la apă pentru viață este necesitatea de bază a omului și este unul din drepturile fundamentale ale omului. Asigurarea cu populației cu apă potabilă de bună calitate constituie unul din factorii primordiali ai securității naționale a țării, ținând cont de faptul că cca 20 % din morbiditățile înregistrate sunt provocate de calitatea de calitate necorespunzătoare a apei.</p> <p>Viziunea strategică În scopul reabilitării și dezvoltării sistemelor de aprovizionare cu apă și canalizare, pentru a asigura necesitățile economiei naționale și populației, se propun următoarele obiective majore:</p> <p>Decentralizarea serviciilor de aprovizionare cu apă și canalizare din Republica Moldova, crearea sistemelor de apeducte și canalizare după</p>	sectoriale în domeniul protecției mediului.	

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
		<p>principiului regionalismului bazate pe divizarea administrativ teritorială și bazinul hidrologic;</p> <p>Promovarea principiilor economiei de piață și promovarea parteneriatului social în domeniul aprovizionării cu apă și canalizare;</p> <p>Extinderea sistemelor centralizate de aprovizionare cu apă și canalizare și creșterea accesului populației și agenților economici la aceste servicii, în special în centrele raionale și zona rurală.</p> <p>Acțiunile de bată în dezvoltarea sectorului dat vor include:</p> <p>concentrarea managementului serviciilor într-un operator regional;</p> <p>controlul semnificativ asupra tarifelor și calității serviciilor furnizate;</p> <p>contribuția semnificativă la dezvoltarea regională și la menținerea calității resurselor naturale;</p> <p>asigurarea unor servicii de calitate unitare și asigurarea permanentei acestora;</p> <p>implementarea planurilor de asigurare a securității apei potabile și asigurarea calității apei potabile, în conformitate cu cerințele Directivei CE 98/83 EC;</p> <p>realizarea epurării apelor uzate urbane în concordanță cu prevederile Directivei 91/271/EEC;</p>		

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
		<p>accesul la informație, educarea și sensibilizarea populației asupra necesității economisirii apei;</p> <p>Obiective specifice: Asigurarea accesului la surse îmbunătățite de apă pînă la 68% din toată populația și pînă la 35% din populația rurală în anul 2015; și pînă la 80 % din toată populația și pînă la 45% din populația rurală pînă în anul 2020; Asigurarea deservirii populației cu sisteme de sanitație îmbunătățite pînă la 85% din toată populația și pînă la 45 % din populația rurală în 2015; și pînă la 90 % din populația urbană și pînă la 70% din populația rurală pînă în anul 2020; Încetarea deversării apelor reziduale netratate în bazinele de apă naturale în minimum 80 % din localități urbane și 45% din localități rurale în 2015 și 100% din localități urbane și 70% din localități rurale pînă în anul 2020.</p>		
33.1	<p>Business: cu reguli clare de joc O economie de piață eficientă este caracterizată prin capacitatea de a promova inovația în baza unei concurențe loiale</p>	<p><u>AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU PROTECȚIA CONCURENȚEI</u></p> <p>După subcapitolul Lichidarea afacerii de completat cu un nou subcapitol „Asigurarea concurenței” cu următorul cuprins:”Concurența</p>	<p>Se acceptă parțial. Propunerea este binevenită dar nu este elaborată în măsura în care să constituie un sub-capitol separat. În plus, vorbind despre planuri de viitor, ea își are locul în viziunea</p>	<p>Se acceptă poziția autorului</p>

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
	<p>pentru resurse și clienți. În cele din urmă, câștigători sînt consumatorii, care beneficiază de un preț just la bunurile și serviciile achiziționate și de o calitate adecvată prețului. Un mediu de afaceri favorabil este propice atragerii investițiilor străine și creării întreprinderilor noi.</p> <p>LICHIDAREA AFACERII La capitolul "Lichidarea afacerii", în clasamentul internațional <i>Doing Business 2012</i> Republica Moldova este poziționată pe locul 91 din 183 de țări. Problemele la acest capitol țin de costul și durata procedurilor de insolvență, precum și de rata joasă de recuperare a banilor de către creditorii.</p>	<p>este un factor vital pentru dinamizarea economiei naționale, îmbunătățirea mediului de afaceri și sporirea atractivității acestuia atât pentru lansarea noilor afaceri, cât și pentru dezvoltarea lor. În vederea asigurării unei concurențe eficiente și loiale, Republica Moldova își propune elaborarea și implementarea Programului Național în domeniu concurenței și al ajutorului de stat prin preluarea celor mai bune practici europene la prevenirea, reprimarea și limitarea activităților anticoncurențiale ale agenților economici și ale autorităților administrației publice"</p>	<p>strategică la capitolul „Business: cu reguli clare de joc” și nu în analiza situației.</p>	
34.1	Business: cu reguli clare de joc	<u>AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU PROTECȚIA CONCURENȚEI</u>	Se acceptă	Se acceptă poziția autorului

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economic, buget și finanțe
	1	2	3	4
	<p>O economie de piață eficientă este caracterizată prin capacitatea de a promova inovația în baza unei concurențe loiale pentru resurse și clienți. În cele din urmă, câștigători sînt consumatorii, care beneficiază de un preț just la bunurile și serviciile achiziționate și de o calitate adecvată prețului. Un mediu de afaceri favorabil este propice atragerii investițiilor străine și creării întreprinderilor noi.</p> <p>VIZIUNEA STRATEGICĂ Republica Moldova își propune să îmbunătățească mediul de afaceri, astfel încît pînă în anul 2020 riscurile și costurile asociate fiecărei etape a ciclului de viață a afacerii să fie mai mici decît în țările din regiune, cu impact exprimat în</p>	<p>LA „VIZIUNEA STRATEGICĂ” ÎN PRIMA PROPOZIȚIE DUPĂ CUVINTELE „ÎN ANUL 2020” DE COMPLETAT CU SINTAGMA „ACESTA SĂ FIE GUVERNAT DE PRINCIPIUL LIBEREI CONCURENȚE”</p>		

	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Poziția autorului	Rezultatele examinării de către Comisia economie, buget și finanțe
	1	2	3	4
	<p>sporirea investițiilor, creșterea exporturilor, majorarea numărului de întreprinderi fiabile, motivate să implementeze inovații, capabile să creeze locuri de muncă atractive, să asigure productivitate înaltă și producție competitivă orientată spre export, efect susținut prin avansarea Republicii Moldova în clasamentele internaționale <i>Doing Business, Global Competitiveness, Economic Freedom și Logistics Performance</i>, depășind nivelul mediu din regiune.</p>			